

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ніколенка Геннадія Борисовича на тему «Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка (*протокол розширеного засідання кафедри економіки №6 від 07 листопада 2025р.*)

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними науково-технічними програмами, напрямками науково-дослідних робіт університету та кафедри, де здійснювалась підготовка здобувача. Трансформаційні процеси в системі місцевого самоврядування України в контексті реформи адміністративно-територіального устрою та воєнних викликів зумовлюють потребу формування спроможних територіальних громад, що вимагає наукового обґрунтування механізмів забезпечення їх конкурентоспроможності.

Причорноморський економічний район, маючи стратегічне геополітичне значення та унікальний природно-ресурсний потенціал, зазнав критичних втрат внаслідок російської агресії, що актуалізує пошук нових підходів до відновлення та розвитку територій. Руйнування портової інфраструктури, втрата значної частини сільськогосподарських угідь, масова міграція населення та економічна блокада кардинально змінили умови функціонування територіальних громад регіону, що потребує пошуку нових підходів до відновлення та розвитку територій.

Разом із тим, відсутність комплексної методики визначення конкурентоспроможності територіальних громад в умовах воєнного стану та недостатня розробленість організаційно-економічних механізмів її забезпечення обмежують ефективність управлінських рішень на місцевому рівні. Тому необхідність у визначенні детермінант конкурентоспроможності та розробці практичних рекомендацій щодо їх активізації для забезпечення сталого розвитку територій в умовах постконфліктного відновлення визначає наукову та практичну значущість дослідження.

Дисертаційна робота виконана згідно з тематикою науково-дослідної роботи Уманського національного університету «Концептуальні засади та механізми сталого розвитку України» (№0121U112522), у якій відповідно до завдань автором досліджено теоретико-методологічні основи забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району в умовах сталого розвитку та запропоновано її організаційно-економічне забезпечення.

2. Мета і завдання дослідження полягають в обґрунтуванні теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічного забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району України.

Для реалізації мети поставлено і вирішено наступні завдання: досліджено теоретичні аспекти сутності конкурентоспроможності територіальної громади та основні ознаки її забезпечення; визначено інституційно-нормативні та організаційно-економічні засади забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад; сформовано методичні підходи до оцінювання

конкурентоспроможності територіальних громад; виявлено тенденції розвитку територіальних громад Причорноморського економічного району; визначено детермінанти забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району; проведено оцінювання конкурентоспроможності територіальних громад досліджуваного регіону; сформовано механізм забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району; обґрунтовано стратегічну роль людського капіталу у забезпеченні конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району; розробити стратегію підвищення конкурентоспроможності територіальних громад з урахуванням можливості їх інноваційного розвитку.

3. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій. У дисертаційній роботі Ніколенка Г.Б. чітко визначені об'єкт та предмет дослідження, а також окреслена мета роботи. Автор поступово вирішував поставлені завдання, слідуючи структурованому та логічному плану дослідження, що дозволило досягти запланованої мети. Зміст дисертаційної роботи охоплює всі проблемні аспекти теми.

Достовірність та наукову цінність більшості наукових положень, висновків і пропозицій, що розроблені й відображені у дисертаційному дослідженні, можна охарактеризувати як цілком достатні, що підтверджується, зокрема, використанням відповідної інформаційної бази: законодавчих та нормативних актів, офіційних матеріалів Державної служби статистики України, аналізом наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, монографій, публікацій у періодичних виданнях.

Теоретична і методологічна основа проведеного дослідження базується на системному підході, методах наукового пізнання, фундаментальних положеннях економічної теорії, сучасних концепціях модернізації, а також у роботі використані методи: структурно-функціональний аналіз, факторний аналіз, експертних оцінок, статистичного аналізу.

Новизна отриманих результатів дослідження підтверджена відповідною апробацією у наукових фахових виданнях. Результати роботи дисертант оприлюднив на великій кількості міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій з використанням достатньої географії.

Результати дисертаційної роботи мають вагомe значення для подальшого розвитку теорії та методики організаційно-економічного зміцнення конкурентних позицій територіальних громад Причорноморського економічного району в контексті децентралізаційних процесів та викликів воєнного стану.

4. Наукова новизна одержаних результатів проведених досліджень визначається обґрунтуванням нових та удосконаленням існуючих теоретико-методологічних розробок і прикладних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення конкурентних позицій територіальних громад Причорноморського економічного району.

Здобувачем удосконалено:

– трактування поняття «конкурентоспроможність територіальної громади», це – динамічна системна здатність територіальної громади як самоорганізованої соціально-економічної системи генерувати, акумулювати та трансформувати внутрішні й зовнішні ресурси в стійкі конкурентні переваги

через синергетичну взаємодію ендегенних потенціалів (природно-ресурсного, соціально-економічного, інфраструктурного, інституційного та людського капіталу) та екзогенних можливостей (міжтериторіальної кооперації, інвестиційних потоків, трансферу технологій та інновацій), забезпечуючи при цьому збалансований сталий розвиток території, підвищення якості життя населення, економічну самодостатність та адаптивну резилієнтність щодо викликів у процесі конкурентної взаємодії з іншими територіальними утвореннями на локальному, регіональному, національному та міжнародному рівнях;

- теоретичні підходи до інноваційного розвитку територіальних громад через адаптацію моделі «четверної спіралі» до українських реалій з визначенням громадянського суспільства як визначального четвертого елементу взаємодії «влада–бізнес–університет–громадське суспільство», що враховує специфіку національного контексту та роль народу як основного творця, промотора та користувача інновацій;

- комплексну методику оцінювання конкурентоспроможності територіальних громад, що включає сім ключових блоків факторів: економічних, соціальних, інфраструктурних, інституційних, екологічних, інноваційних та специфічних регіональних, з нормалізацією показників, визначенням вагових коефіцієнтів та розрахунком інтегрального індексу конкурентоспроможності, що забезпечує збалансованість між усіма параметрами та регіональними особливостями територіальних громад;

- організаційно-економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад через інтеграцію міжсекторальних підходів, включаючи координаційні ради, системи фінансового забезпечення, державно-приватне партнерство та інструменти залучення інвестицій з урахуванням специфіки Причорноморського економічного району та інтеграцію сучасних підходів до управління місцевим розвитком;

- модель реверсного фінансування як інноваційного механізму формування замкнутого циклу бюджетних відносин, що стимулює синергію між фінансовими потоками населення, бізнесу, комунальних підприємств і системи соціального забезпечення для підвищення конкурентоспроможності територіальних громад;

- концептуальні засади багаторівневої інноваційної мережі як основи стратегічного розвитку територіальних громад, яка базується на принципах взаємодоповнюючої спеціалізації та формуванні територіальних центрів компетенцій, що дозволяє оптимізувати використання обмежених ресурсів невеликих громад через концентрацію зусиль на ключових напрямках розвитку.

Набули подальшого розвитку:

- принципи державної політики розвитку територіальних громад через обґрунтування необхідності переходу від уніфікованих підходів до диференційованого стимулювання розвитку громад з урахуванням їх індивідуального потенціалу та регіональних особливостей;

- теоретичні положення щодо ролі людського капіталу у забезпеченні конкурентоспроможності територіальних громад через розробку концепції капіталів громади, яка інтегрує людський капітал у взаємозв'язок із природним, соціальним, культурним, політичним, фінансовим та інфраструктурним

капіталами, створюючи основу для системного та синергетичного розвитку територій;

– підходи до управління інноваційним розвитком територіальних громад через розробку алгоритму впровадження інноваційної стратегії забезпечення конкурентоспроможності з урахуванням системності підходу, координації дій різних учасників процесу та специфіки короткострокової і довгострокової перспектив реалізації.

5. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до наукових публікацій, опублікованих зі співавторами. Основні положення та результати дисертаційного дослідження висвітлено в 16 наукових працях, з яких 7 статті у фахових виданнях України та 9 матеріали Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій.

6. Список опублікованих праць за темою дисертації:

Статті, у наукових фахових виданнях України

1. Ніколенко Г. Б., Мельник Л. Ю., Фурса Т. П., Канцір І. А. Інструменти взаємодії влади і громади: фінансове забезпечення, законодавче регулювання. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 7. С. 47–52. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.7.9>. *Особистий внесок здобувача: проаналізовано теоретичні та методологічні аспекти фінансового та правового забезпечення державою територіальних громад у сучасних умовах; обґрунтовано необхідність взаємодії влади та громади для забезпечення ефективного функціонування, розвитку та модернізації державного апарату (0,48 д.а., автору належить 0,18 д.а.).*

2. Ніколенко Г. Б., Сторожук В. Г. Основні ознаки забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2024. № 1(36). С. 58–69. DOI: <https://doi.org/10.32342/2074-5362-2024-1-36-5>. *Особистий внесок здобувача: визначено ознаки конкурентоспроможності громад Причорноморського економічного району за вертикальними та горизонтальними критеріями; проаналізовано рівень конкурентоспроможності громад Причорноморського економічного району за вказаними ознаками; окреслено основні проблеми та перешкоди забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад досліджуваного регіону в умовах повномасштабної війни (0,80 д.а., автору належить 0,48 д.а.).*

3. Ніколенко Г. Б. Формування методики комплексного оцінювання конкурентоспроможності територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5862>, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-41>. (0,78 д.а.).

4. Ніколенко Г. Б. Забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району: організаційно-економічний механізм. *Ефективна економіка*. 2025. № 5. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6576/6669>, DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.123>. (0,49 д.а.).

5. Ніколенко Г. Б., Панчук М. О., Сторожук В. Г. Роль людського капіталу в стратегії розвитку конкурентоздатних територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 11. С. 230–237. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6642>, DOI:

<https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.11.230>. *Особистий внесок здобувача: проаналізовано сучасні підходи до стратегічного планування соціально-економічного розвитку на прикладі Причорноморського економічного району (Миколаївської, Одеської та Херсонської областей); обґрунтовано необхідність розширення наявних стратегій за рахунок впровадження комплексної концепції капіталів громади, яка розглядає людський капітал у взаємозв'язку з іншими формами капіталу (0,75 д.а., автору належить 0,52 д.а.).*

6. Ніколенко Г. Б. Економетричний аналіз детермінант конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району. *Облік і фінанси*. 2025. № 2 (108). С. 164–173. URL: <https://afj.org.ua/pdf/1159-ekonometrichniy-analiz-determinant-konkurentospromozhnosti.pdf>, DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2025-2\(108\)-164-173](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2025-2(108)-164-173) (1 д.а.).

7. Ніколенко Г. Б. Роль фінансової спроможності у забезпеченні конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району в умовах війни. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 3(54). С. 477–463. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1374/1324>, DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-71> (0,43 д.а.).

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

8. Мельник Л. Ю., Ніколенко Г. Б. Сутність поняття «конкурентоспроможність територіальної громади» : *Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Мукачєво, 27 жовтня 2022 р.). Мукачєво, 2022. С. 161–162. *Особистий внесок автора: здійснено огляд теоретичних основ конкурентоспроможності (0,11 д.а., автору належить 0,08 д.а.).*

9. Ніколенко Г. Б. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування в Україні. *Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 20-22 вересня 2023 р.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 392–393. (0,12 д.а.).

10. Ніколенко Г.Б. Основні ознаки забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 26–27 квітня 2023 р.). Полтава, 2023. С. 140–142. (0,17 д.а.).

11. Ніколенко Г.Б. Стан та проблеми розвитку сільських територій. *Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин, матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Умань, 25 травня 2023 р.). Умань, 2023. С. 78–79. (0,12 д.а.).

12. Ніколенко Г.Б. Інноваційні засади соціального розвитку територіальних громад. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 14-15 травня 2024 р.). Полтава, 2024. с. 343–344. (0,14 д.а.).

13. Ніколенко Г.Б., Сторожук В.Г. Податкові надходження Долинської сільської територіальної громади. *Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XVI Всеукраїнської наукової конференції* (м. Умань, 14 листопада

2024 р.). Умань : УНУС, 2024. С. 128–130. *Особистий внесок автора: обґрунтовано важливість формування та використання податків і зборів як основи власних фінансових ресурсів громади (0,14 д.а., автору належить 0,04 д.а.).*

14. Ніколенко Г. Б. Оцінювання конкурентоспроможності територіальних громад на основі економічних факторів. *Підприємництво, облік та фінанси: сучасний стан й перспективи повоєнного відродження: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м.Херсон - Кропивницький, 21 травня 2025р.). Херсон: ХДАЕУ, 2025, С. 44-46 (0,21 д.а)

15. Ніколенко Г.Б. Організаційно-економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району. *Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин, матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Умань, 27 травня 2025 р.). Умань : УНУ, 2025. С. 113–115 (0,15 д.а.).

16. Мельник Л.Ю., Ніколенко Г.Б. Значення людського капіталу в розвитку територіальних громад Причорноморського економічного району. *Ольвійський форум – 2025 : стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі: матеріали XXI міжнародної наукової конференції* (м. Миколаїв, 16-22 червня 2025 р.). Миколаїв. 2025. С. 123–127. *Особистий внесок автора: проаналізовано аспекти соціально-економічного розвитку Причорноморського економічного району; запропоновано підходи до розвитку людського капіталу, впроваджуючи комплексну концепцію капіталів громади (0,28 д.а., автору належить 0,20 д.а.).*

7. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає в розробці та впровадженні науково-обґрунтованих рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району.

Запропонована методика оцінювання конкурентоспроможності територіальних громад була впроваджена Долинською сільською радою Одеської області для вдосконалення методики оцінювання конкурентоспроможності територіальної громади та стратегічного планування її соціально-економічного розвитку, оптимізації використання бюджетних ресурсів та зміцненню позицій громади у рейтингах соціально-економічного розвитку Одеської області (довідка про впровадження від 02.09.2025 р. № 238).

Методика експертного оцінювання якісних параметрів розвитку громади була апробована Нечаянською сільською радою Миколаївського району Миколаївської області (довідка про впровадження від 19.09.2025 № 235-04-11-25). Вона знайшла практичне застосування у процесах: громадських слухань з питань місцевого розвитку; оцінки задоволеності мешканців якістю надання муніципальних послуг; планування заходів з благоустрою та інфраструктурного розвитку; формування програм соціальної підтримки вразливих категорій населення.

Практичні рекомендації щодо розвитку людського капіталу як ключового чинника конкурентоспроможності знайшли відображення в програмах соціально-економічного розвитку громад Миколаївського району Миколаївської області (довідка про впровадження від 23.09.2025 р. № 317/02-44/25), що сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності.

Основні результати дослідження впроваджено в навчальному процесі Уманського національного університету у ході підготовки навчально-методичних матеріалів для проведення лекційних і практичних занять з дисциплін «Соціальний розвиток територіальних громад», «Соціальна економіка та людський розвиток», «Стратегія сталого розвитку» (довідка про впровадження від 25.08.2025 № 1487/01-10).

8. Характеристика структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дисертаційна робота характеризується цілісністю та логічною послідовністю висвітлення матеріалу, складається з трьох розділів, які знаходяться у логічному взаємозв'язку та у комплексі розкривають досліджувану проблему. Мова та стиль дисертації відповідає критеріям науковості та характеризується смисловою точністю, логічністю, дотриманням стилістичних норм і зв'язків у реченні, простотою викладу.

Дисертаційну роботу Ніколенка Геннадія Борисовича на тему «Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка оформлено відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». Робота відповідає вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами) та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими Наказом МОН України від 12.01.2017 № 40 (зі змінами).

За формою, змістом, глибиною розроблення та обґрунтування висновків дисертація є кваліфікованою науковою працею, виконаною на високому теоретичному та методичному рівні, що містить нові науково обґрунтовані результати щодо обґрунтування необхідності застосування та впровадження модернізації аграрного виробництва.

Під час вивчення матеріалів дисертації, аналізу наукових публікацій автора не було виявлено ознак порушення академічної доброчесності, а саме академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації результатів дослідження.

Дисертаційна робота Ніколенка Г.Б. виконана з дотриманням принципів академічної доброчесності, на основі обговорення та висновків визнана закінченою самостійною науково-дослідною роботою, що відповідає вимогам до дисертаційних робіт у галузі економіки.

9. Дискусійні положення та зауваження щодо дисертації. Оцінюючи позитивно дисертаційну роботу Ніколенка Г.Б., необхідно також вказати на дискусійні положення та зауваження, що потребують додаткової аргументації, та зауваження редакційного характеру:

1. У першому розділі варто подати авторське трактування категорії «територіальна громада» поряд із «конкурентоспроможністю» та використати традиційну типологію громад – сільські, селищні, міські.

2. У першому розділі доцільно проаналізувати досвід країн-членів ЄС щодо державної підтримки територіальних громад та організації

міжмуніципальної кооперації, зокрема її основних форм і впливу на досягнення стратегічних цілей розвитку громад.

3. У таблицях 2.1–2.3 потребують уточнення окремі показники, зокрема чисельність населення громад, кількість суб'єктів господарювання, доходи бюджету, кількість закладів середньої освіти та інші.

4. З метою підвищення змістовності та практичної цінності дослідження доцільно було б поглибити аналіз окреслених автором пріоритетних напрямів економічного розвитку громад – модернізації портової інфраструктури, розвитку високотехнологічних виробництв у сферах морських технологій, відновлювальної енергетики, біотехнологій та інформаційних технологій.

5. Доцільним доповненням до дисертації могло б бути розкриття впливу військових дій на розвиток територіальних громад та шляхи відновлення прифронтових населених пунктів, що безпосередньо впливає на їх конкурентоспроможність.

6. У другому розділі доцільно детальніше розкрити склад експертної групи, що брала участь у застосуванні методу Делфі, із зазначенням професійного профілю, галузевого представництва (влада, бізнес, громадський сектор) та рівня залученості. Також бажано навести показники узгодженості експертних оцінок (зокрема, коефіцієнт Кендалла) для підтвердження достовірності та обґрунтованості отриманих результатів.

7. Внаслідок воєнних дій по деяких громадах Херсонської області відсутні релевантні статистичні дані, а тому було б доцільним, детальніше обґрунтувати, як вирішувалася проблема неповноти або відсутності даних: чи використовувалися моделювання, екстраполяція, чи певні громади вилучалися з аналізу.

8. Доцільним видається уточнення передумов ефективного застосування моделі реверсного фінансування, зокрема визначення порогових параметрів фінансової спроможності або рівня бізнес-активності територіальних громад, а також розроблення покрокового алгоритму її впровадження.

9. Попри достатнє обґрунтування моделі «четверної спіралі» доцільно було б проаналізувати практичні перешкоди функціонування моделі, зокрема зниження громадянської активності на прифронтових територіях, релокацію університетів, ІТ-компаній і фахівців із Причорноморського економічного району, а також переорієнтацію бізнесу з інноваційної діяльності на забезпечення виживання.

Разом з тим, висловлені зауваження не змінюють позитивної оцінки роботи та не знижують наукової та практичної значимості проведеного дослідження, а можуть бути використані автором у подальшій науково-практичній діяльності.

10. Загальний висновок. Дисертаційне дослідження, виконане Ніколенком Геннадієм Борисовичем на тему «Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району» є самостійною кваліфікаційною науковою працею, у якій містяться вирішення актуального завдання щодо теоретичного обґрунтування необхідності розробки організаційно-економічного забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад шляхом удосконалення понятійного апарату та розробки практичних рекомендацій щодо напрямів його реалізації.

Текст дисертації викладено доступною мовою, сучасним науковим стилем з критичним аналізом та висновками. Основні положення та висновки дисертації отримані автором самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності. Не викликають сумніву результати дисертаційної роботи та положення наукової новизни, які абсолютно відповідають змісту проведеного дослідження.

Постановка завдань, визначення об'єкту, предмету та мети дослідження чіткі й зрозумілі та повною мірою відповідають встановленим вимогам. Поставлені завдання вирішені повністю, що підтверджується ґрунтовними практичними рекомендаціями стосовно організаційно-економічного забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад. Структура й обсяг роботи відповідають встановленим вимогам.

Наукові положення, висновки та рекомендації повністю обґрунтовані й аргументовані, містять наукову новизну й отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях. У публікаціях здобувача знайшли відображення всі положення дисертаційного дослідження.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації, а також за результатами розширеного засідання кафедри економіки (протокол № 6 від 07 листопада 2025 р.) встановлено, що дисертаційна робота на тему «Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району» є завершеною науковою працею, у якій її автором отримано нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання.

Дисертаційна робота відповідає спеціальності 051 Економіка та вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами) і може бути рекомендована до подання до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 051 Економіка.

Головуючий на розширеному засіданні
кафедри економіки Уманського національного
університету, доктор економічних наук, професор *Мудрак* Руслан МУДРАК

